

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา	สำนักศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา 0036011 พุทธศาสนากับการดำรงชีวิต Buddhism and Living
2. จำนวนหน่วยกิต 2 หน่วยกิต (2-0-4)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ปริญญาตรี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาเลือกเพิ่มเติม
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน 4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร บุขหมั่น (อาจารย์ผู้ประสานงาน) 4.2 อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร.ประภัสสร บุขหมั่น รศ.ดร. นารีรัตน์ รัทวิจิตรกุล ผศ.ดร. บังอร แถวโนนจิว ผศ.ดร. ธัชชัย จิตรนนท์ ผศ.ดร. สุदारัตน์ ถนนแก้ว
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 2/2563 ชั้นปีที่ 1-4
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันพุธที่ 28 เดือนตุลาคม พ.ศ.2563

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. นิสิตมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ลอกผลงานผู้อื่น มีวินัยในการเข้าเรียนและส่งงานตรงเวลาโดยประพฤติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง (1.1)
2. นิสิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร และอดทน โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนและงานที่ตนเองได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (1.2)
3. นิสิตสามารถอภิปรายและตัดสินใจบนพื้นฐานการดำรงชีวิตตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาได้ (2.1)
4. นิสิตสามารถอธิบายและอภิปรายถึงความเชื่อมโยงทางหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันตามหลักการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ พิธีกรรมและเทศกาลทางพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันได้ (2.1)
5. นิสิตสามารถควบคุมตนเองและพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยผ่านกิจกรรมการฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกันและกรณีศึกษาอื่นๆ เพื่อเน้นให้เกิดการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างมีความสุขและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ (3.1)
6. นิสิตสามารถอธิบายวิธีการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน (3.3)
7. นิสิตมีทักษะการคิดอย่างเป็นองค์รวม มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์และบูรณาการความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตได้อย่างเหมาะสม (3.3)
8. นิสิตมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมมือกับผู้อื่นได้โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนและงานที่ตนเองได้รับมอบหมายได้ (4.1)
9. นิสิตมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม มีจิตสาธารณะโดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนและงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องและเหมาะสมได้ (4.2)

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1. เพื่อการปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน
2. เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสาระรายวิชา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความหมายและลักษณะของพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามแนวพุทธ หลักคำสอนของพุทธศาสนาที่สำคัญขั้นพื้นฐาน การนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการรู้และเข้าใจพิธีและเทศกาลทางพุทธศาสนาในชีวิตประจำวัน

Definition and characteristic of Buddhism and Buddhist living; significant Buddhist fundamental

doctrines; application of Buddhist doctrines for happy living and solving problems in daily life, including knowing and understanding Buddhist ceremonies and festivals in daily life

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรม จริยธรรม		
คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต (●)		
มีความซื่อสัตย์สุจริต	1. อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 2. การรับผิดชอบต่อการเข้าเรียนตรงเวลา 3. การรับผิดชอบส่งงานที่มอบหมายให้ตรงเวลา และไม่ลอกเลียนผลงานวิชาการผู้อื่น	1. การรับผิดชอบส่งงานที่มอบหมายให้ตรงเวลา และไม่ลอกเลียนผลงานวิชาการผู้อื่น 2. การรับผิดชอบต่อการเข้าเรียนตรงเวลา 3. การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายในชั้นเรียน 4. อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
1.2 มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และอดทน (●)		
มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และอดทน	1. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการฝึกให้นิสิตมีคุณธรรมจริยธรรม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมสวดอิติปิโส108	1. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการฝึกให้นิสิตมีคุณธรรมจริยธรรมโดย

	<p>จบ กิจกรรมธรรมสังฆจร ตามข้อกำหนดของรายวิชา</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>3. อาจารย์ประพัตติตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p>	<p>การเข้าร่วมกิจกรรมสวดอิติปิโส 108 จบ กิจกรรมธรรมสังฆจร ตามข้อกำหนดของรายวิชา</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>3. อาจารย์ประพัตติตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p>
2. ความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.1 มีความรู้เกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ อาหาร อารมณ์ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิตวิญญาณ (●)		
<p>มีความรู้เกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านอารมณ์และการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิตวิญญาณ</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p> <p>2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion)</p> <p>5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน</p> <p>3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายหลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนาและสามารถอภิปรายและตัดสินใจบนพื้นฐานการดำรงชีวิตตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p> <p>2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion)</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน</p> <p>3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย</p>

	5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว	4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน
เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายวิธีทำบุญในพุทธศาสนาได้	1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว	1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน
เพื่อให้บัณฑิตสามารถสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น และสวดอิติปิโสได้	1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว	1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน
สามารถอธิบายวิธีปฏิบัติตนในเทศกาลทางพุทธศาสนาได้และสามารถอธิบายและอภิปรายถึงความเชื่อมโยงทางหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันตามหลักการขั้นพื้นฐานที่	1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ	1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และ

<p>สำคัญ พิธีกรรมและเทศกาลทางพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>การอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>สามารถอธิบายวินัยสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนิกชนได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>เพื่อให้บัณฑิตสามารถระบุวิธีการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>

3. ทักษะทางปัญญา		
ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.1 สามารถควบคุมและพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ดี (●)		
<p>สามารถควบคุมตนเองและพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยผ่านกิจกรรมการฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกันและกรณีศึกษาอื่นๆ เพื่อเน้นให้เกิดการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างมีความสุขและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการอภิปราย (discussion)</p> <p>2. การเรียนรู้ผ่านภาระงาน (task-based learning) ที่เน้นการประยุกต์แนวคิดพื้นฐานทางพุทธศาสนาในการดำรงชีวิต เป็นภาระงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน (กิจกรรมแก้ปัญหา, กิจกรรมการใช้สถานการณ์เป็นฐาน, บทบาทสมมติ, กิจกรรมการคิดวิเคราะห์และคิดวิจารณ์)</p>	<p>1. นำเสนองานและรายงานตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2. ถาม ตอบอภิปราย</p> <p>3. การประเมินจากแบบฝึกหัดท้ายบท</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความสามารถค้นหาข้อมูล/หลักฐาน รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ลงความเห็น และสื่อความหมายข้อมูลได้อ่างน่าเชื่อถือ</p> <p>6. ประเมินการคิดวิเคราะห์ และคิดวิจารณ์</p>
3.3 มีทักษะการคิดอย่างเป็นองค์รวม มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์ และบูรณาการความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต (●)		
<p>มีทักษะการคิดอย่างเป็นองค์รวม มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์ และบูรณาการความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตได้อย่างเหมาะสม และสามารถอธิบายวิธีการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการอภิปราย (discussion)</p> <p>2. การเรียนรู้ผ่านภาระงาน (task-based learning) ที่เน้นการประยุกต์แนวคิดพื้นฐานทางพุทธศาสนาในการดำรงชีวิต เป็นภาระงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน (กิจกรรมแก้ปัญหา, กิจกรรมการใช้สถานการณ์เป็นฐาน, บทบาทสมมติ, กิจกรรมการคิดวิเคราะห์และคิดวิจารณ์)</p>	<p>1. นำเสนองานและรายงานตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2. ถาม ตอบอภิปราย</p> <p>3. การประเมินจากแบบฝึกหัดท้ายบท</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความสามารถค้นหาข้อมูล/หลักฐาน รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ลงความเห็น และสื่อความหมายข้อมูลได้อ่างน่าเชื่อถือ</p> <p>6. ประเมินการคิดวิเคราะห์ และคิดวิจารณ์</p>

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (●)		
เข้าใจตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นิสิตมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถทำงานร่วมมือกับผู้อื่นได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้จากการทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ 2. มอบหมายงานให้นิสิตทำเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งให้ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 3. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง 4. การเรียนรู้จากต้นแบบ (Role model) 5. จัดกิจกรรม อภิปรายและนำเสนองานเพื่อฝึกการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม 2. ประเมินจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนิสิต
4.2 มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม มีจิตสาธารณะ (●)		
มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม มีจิตสาธารณะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้จากการทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ 2. มอบหมายงานให้นิสิตทำเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งให้ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 3. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง 4. การเรียนรู้จากต้นแบบ (Role model) 5. จัดกิจกรรม อภิปรายและนำเสนองานเพื่อฝึกการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม 2. ประเมินจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนิสิต

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรง พัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/วิธีสอน/สื่อการสอนที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำแผนการ เรียนการสอน (ชี้แจง มคอ.3)	2	- แนะนำการเรียนการสอน การประเมิน และการตัดเกรด - สนทนามูลเหตุจูงใจในการเรียนวิชานี้ - เป้าหมายของการสอนธรรมะของพระพุทธเจ้าคืออะไร และคำสอนหลักคืออะไร	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน
2	บทที่ 1 พระพุทธศาสนา	2	1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน - การเล่าพุทธประวัติ การได้เห็นทิวทัศน์ทั้ง 4 นำไปสู่การคิดของเจ้าชายสิทธัตถะซึ่งเป็นการตั้งคำถามที่นำไปสู่การแสวงหาความจริงแท้ของชีวิตอย่างไร 2) ชั้นสอน - การตั้งคำถามเพื่อแสวงหาความจริงแท้เป็นปรัชญาสาขาหนึ่ง - อธิบายปรัชญา ความหมาย และคำถามของปรัชญาสาขาต่างๆ - บรรยายสรุป พุทธศาสนาเป็นได้ทั้งพุทธปรัชญาและพุทธศาสนาเพราะมีองค์ประกอบของทั้งปรัชญาและศาสนา - การอธิบายลักษณะเด่นของพุทธศาสนาที่แตกต่างจากศาสนาอื่น 3) ชั้นสรุป - ปรัชญามีคำถาม 3 ข้อจากสาขาของปรัชญา - ศาสนาและปรัชญาต่างกันอย่างไร - ศาสนาพุทธเป็นได้ทั้งปรัชญา+ศาสนา	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน

3	บทที่ 2 หลักธรรมของพระพุทธศาสนา (อริยสัจ 4, ทุกข์, สมุทัย, ชั้น 5)	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมจากบทที่ 1 - เจ้าชายสิทธัตถะทรงออกจากพระราชวังเพื่อแสวงหาความจริงแท้ของชีวิตเป็นปรัชญาสาขาอภิปรัชญา และทรงหาวิธีเพื่อรู้ความจริงแท้ (สาขาญาณวิทยา) และวิธีปฏิบัติตนเพื่อเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี เพื่อเข้าสู่ความจริงแท้ของชีวิต(คุณวิทยา) <p>2) <u>ขั้นสอน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายความจริงแท้ของชีวิตมนุษย์ คือ อริยสัจ 4 อริยสัจ 4 มีความเป็นเหตุเป็นผลอย่างไร เชื่อมโยงกฎแห่งกรรมอย่างไร - อธิบายความหมายของความทุกข์ ยกตัวอย่างความทุกข์ของมนุษย์และจัดเข้ากับความทุกข์ 10 ประเภทของพระพุทธเจ้าได้อย่างไร - อธิบายสมุทัย เหตุแห่งทุกข์ ประกอบด้วยอะไรบ้าง (กิเลส 3 ตัณหา 3 การยึดมั่นในชั้น 5) - ให้นิสิตฝึกทำแบบฝึกหัดของชั้น 5 <p>3) <u>ขั้นสรุป</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปเขียนแผนผังความคิดหลักอริยสัจ 4 กับหลักเหตุผล, กฎแห่งกรรม 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
4	บทที่ 2 หลักธรรมของพระพุทธศาสนา (มรรค 8)	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์เขียนแผนภูมิอริยสัจ 4 โยงความเป็นเหตุเป็นผล และให้นิสิตตอบคำถามสถานการณ์การยึดมั่นชั้น 5 ฉบับที่ 2 โดยฉายให้ตอบพร้อมกัน สรุปวันนี้จะเรียนวิธีการแก้ทุกข์ คือ มรรค 8 <p>2) <u>ขั้นสอน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายมรรค 8 คืออะไร มีความหมายอย่างไร สรุปย่อ ได้เป็นศีล สมาธิ ปัญญา - อธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ การแก้ความหลงด้วยปัญญา คือ สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ ก่อนใช้ปัญญาต้องมีจิตสงบก่อน คือ สมาธิ ประกอบด้วย สัมมาสติ สัมมาสมาธิ และความประพฤติดีที่ดี คือ ศีล ประกอบด้วย สัมมาวาจา สัมมาอาชีวะ สัมมากัมมันตะ และสัมมาวายามะ <p>3) <u>ขั้นสรุป</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์สรุปมรรค 8 ศีล สมาธิ ปัญญา 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

5	บทที่ 3 วิธีทำบุญในพระพุทธศาสนา (ทาน/ศีล)	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์นำเสนอด้วย Power Point ถึงภาพคนผิดศีลได้รับวิบากกรรม ต่างกับคนที่มทานบารมีกับไม่มีทานบารมีต่างกันอย่างไร <p>2) <u>ขั้นสอน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายความหมายประเภทของทาน อานิสงส์ของทาน - ระดมพลังสมองจากห้องเรียนปัญหาในสังคมไทยที่เกิดจากความโลภ ความโกรธ (ไม่รักษาศีล) - อาจารย์นำเสนอข่าวในสังคมปัจจุบันให้นิสิตวิเคราะห์เกิดจากสาเหตุใด โลก โกรธ หลง - อธิบายประกอบฉาย Power Point เรื่องศีล อานิสงส์ และวิบากกรรม <p>3) <u>ขั้นสรุป</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เหตุผลความจำเป็นของการรักษาศีล การให้ทานทั้งส่วนบุคคลและสังคม 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
6	บทที่ 3 วิธีทำบุญในพระพุทธศาสนา (ภาวนา)	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์พาสวดมนต์ และนั่งสมาธิ 10 นาที <p>2) <u>ขั้นสอน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายการสวดมนต์ และนั่งสมาธิเป็น ภาวนา คือการทำใจให้สงบ และมี 40 วิธี พร้อมอธิบายภาพรวมของ 40 วิธีจัดได้เป็น 7 วิธี - อธิบายวิปัสสนาภาวนา คือ การคิด ไคร่ครวญ การคิดรอบคอบ คิดทางโลก คิดทางธรรม คืออย่างไร - ให้นิสิตวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย นิสัยดี/นิสัยที่ควรปรับปรุง และกำหนดวิธีละนิสัยไม่ดี/เจริญนิสัยดีๆ และตั้งเป็นแผน - สุ่มนิสิตหรือใบงานของนิสิตในการคิดไคร่ครวญ มานำเสนอเพื่ออธิบายเพิ่มเติมการกำหนดวิธีการของเป้าหมายด้านอาชีพของตน <p>3) <u>ขั้นสรุป</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สมถภาวนาและวิปัสสนาภาวนาเป็นปัญญาเพื่อใช้แก้ความหลงของมนุษย์ 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

7	บทที่ 4 การบริหารจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - อาจารย์พานั่งสมาธิ สวดมนต์ 10 นาที</p> <p>2) <u>ขั้นการสอน</u> - ระดมพลังสมองความหมายของความรักของนิสิตแต่ละคน สาเหตุของความรักเกิดจากอะไร</p> <p>- ระดมพลังสมองสาเหตุของความโกรธ ความเครียด</p> <p>- ยกตัวอย่างสาเหตุของความทุกข์จากความรัก ความโกรธ ความเครียด เป็นการยึดมั่นขั้น 5 ข้อใด</p> <p>- กลยุทธ์การบริหารจิตเพื่อจัดการใช้ปัญหาดังกล่าวเริ่มด้วยการฝึกสติ สมาธิ และตัวอย่างการใช้ปัญญาแก้ปัญหา</p> <p>3) <u>ขั้นสรุป</u> - การแก้ปัญหาจากความรัก ความโกรธ ความเครียด ต้องมีสติรู้เท่าทันอารมณ์ มีสติจิตตั้งมั่น และใช้ปัญญา</p>	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
8	สอบกลางภาค	2		อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
9	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - การเล่าเรื่องที่มาจากมงคลชีวิต 38 ประการ</p> <p>2) <u>ขั้นการสอน</u> - อาจารย์ผู้สอนเปิดคลิปเสียงสวดมงคลสูตรให้นิสิตสวดตามอย่างน้อย 5 ครั้ง</p> <p>- อธิบายภาพรวมของมงคลสูตร 38 ประการ จัดแบ่งออกเป็น 10 หมวด</p> <p>- อธิบายความหมายของบาลีของแต่ละมงคลชีวิต 3 หมวดแรก จำนวน 10 มงคลชีวิต และรายละเอียดของแต่ละมงคลชีวิต ได้แก่ ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บูชาบุคคลที่ควรบูชา อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม มีบุญวาสนามาก่อน ตั้งตนไว้ชอบ เป็นพหูสูต มีศิลปะมีวินัย และมีวาจาสุภาพ</p> <p>3) <u>ขั้นสรุป</u> - มงคลชีวิตหมวดที่ 1 การฝึกตนให้เป็นคนดี, หมวดที่ 2 การสร้างความพร้อมในการฝึกตนและหมวดที่ 3 การฝึกตนให้เป็นคนมีอาชีพ</p>	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

10	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - ฝึกสวดมงคลสูตร 3 รอบ ทบทวนมงคลสูตร 1-10</p> <p>2) <u>ขั้นการสอน</u> - อธิบายบาลี และความหมายรายละเอียดของมงคลชีวิตหมวดที่ 4 : การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว ประกอบด้วย บำรุงบิดา-มารดา เลี้ยงดูบุตร</p> <p>สงเคราะห์ญาติภรรยา (สามี) ทำงานไม่คั่งค้าง</p> <p>หมวดที่ 5 : การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ประกอบด้วย บำเพ็ญทาน ประพฤติธรรม สงเคราะห์ญาติ ทำงานไม่เป็นโทษ</p> <p>หมวดที่ 6 : การทำจิตให้ยิ่งเบื้องต้น ประกอบด้วย งดเว้นบาป สรรวมจากการตีมน้ำเมา ไม่ประมาทในธรรม</p> <p>3) <u>ขั้นสรุป</u> - สวดมงคลสูตรเฉพาะมงคลที่ 11-21 จำนวน 2 รอบ</p>	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน
11	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - ให้นิสิตสวดมงคลสูตร 2 รอบ โดยรอบแรกให้เปิดหนังสือครึ่งหนึ่งของจำนวนนิสิตอีกครึ่งห้องปิดหนังสือโดยสวดตามด้วยการระลึกบทสวด รอบที่ 2 ให้นิสิตอีกครึ่งห้องที่เหลือเปิดหนังสือ ส่วนครึ่งห้องแรกปิดหนังสือท่อง นิสิตจับคู่กันเพื่อตรวจสอบการสวดมงคลสูตร</p> <p>2) <u>ขั้นการสอน</u> - อธิบายทบทวนการทำจิตให้ยิ่งเบื้องต้นที่เรียนมาแล้ว ได้แก่ งดเว้นจากบาป สรรวมจากการตีมน้ำเมา ไม่ประมาทในธรรม นำมาสู่การฝึกจิตเบื้องต้น</p> <p>- อธิบายบาลี ความหมาย รายละเอียด การฝึกจิตเบื้องต้น ประกอบด้วย มีความเคารพ มีความถ่อมตน มีความสันโดษ มีความกตัญญู ฟังธรรมตามกาล</p> <p>- อธิบายบาลี ความหมาย รายละเอียด การฝึกจิตเบื้องต้น ประกอบด้วย มีความอดทน เป็นผู้ว่าง่าย เห็นสมณะ และ สนทนาตามกาล</p> <p>3) <u>ขั้นสรุป</u></p>	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน
12	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	<p>1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - ฝึกสวดมงคลสูตร 2 รอบ โดยสลับเปิดหนังสือสวด ปิดหนังสือสวด</p>	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน

			<p>2) ^{ขั้น}การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนมงคลชีวิตหมวด 7 หมวด 8 ที่ว่าด้วยการฝึกจิตเบื้องต้นกลางและเบื้องต้นปลาย ว่าประกอบด้วยมงคลที่ 22-30 - อธิบายบาป ความหมาย รายละเอียด ของมงคลชีวิตหมวด 9: การฝึกปฏิบัติตนมุ่งตรงต่อการพ้นทุกข์ (พระนิพพาน) ประกอบด้วย บำเพ็ญตบะ ประพฤติพรหมจรรย์ เห็นอริยสัจ ทำพระนิพพานให้เห็นแจ้ง และมงคลชีวิตหมวด 10 : ผลของการปฏิบัติตนจนสิ้นกิเลส ได้แก่ จิตไม่หวั่นกับโลกกรรม จิตไม่โศก จิตปราศจากอริส และจิตเกษม - ให้นิสิตวิเคราะห์และเขียนแผนผังความคิดทักษะของศตวรรษที่ 21 กับมงคลชีวิต 38 ประการ <p>3) ^{ขั้น}สรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวแทนนิสิต 2-3 คน แสดงความคิดเห็นจากการทำแผนผังความคิด 	
13	บทที่ 6 ศาสนาพืธี และ เทศกาลสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	2	<p>1) ^{ขั้น}นำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดมพลังสมองทั้งชั้นเรียนว่าเราไปวัดหาบุญเนื่องในโอกาสใดบ้าง <p>2) ^{ขั้น}การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายรายละเอียดของประเภทศาสนาพืธี - อธิบายความเป็นมาของเทศกาลทางพุทธศาสนา และลำดับของเทศกาลทางพุทธศาสนา <p>3) ^{ขั้น}สรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดมพลังสมองทั้งห้องเรียนว่าทำไมชาวพุทธต้องเรียนรู้ศาสนาพืธี และเทศกาลทางพุทธศาสนา 	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน
14	บทที่ 7 วินัยสงฆ์ที่ พุทธศาสนิกชนควรทราบ	2	<p>1) ^{ขั้น}นำเข้าสู่บทเรียน อาจารย์ตั้งคำถามถามนิสิตทั้งห้องว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิสิตหญิงขับรถไปส่งพระสงฆ์ทำธุระตามลาพังได้หรือไม่ - นิสิตหญิงยื่นคูปูระกับพระสงฆ์สองต่อสองได้หรือไม่ <p>2) ^{ขั้น}การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายวินัยสงฆ์หมวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับฆราวาส - อธิบายการปฏิบัติตนของฆราวาสต่อพระสงฆ์เพื่อ <p>3) ^{ขั้น}สรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ผู้สอนนำเสนอคำถามวิธีปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ถูกหรือ 	อาจารย์ ประจำ กลุ่มเรียน

			<p>ฝึก ให้นิสิตทั้งห้องเรียนตอบ ใครคิดว่าถูก และจดจำนวนข้อที่ตอบถูกและผิด หลังจากนั้นดูเฉลยคำตอบ</p>	
15	บทที่ 8 คำถามจากชีวิตประจำวันกับการประยุกต์หลักธรรมในพระพุทธศาสนา	2	<p>1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอตัวอย่างคำถาม 2-3 ตัวอย่าง เพื่อให้นิสิตเขียนข้อคำถามที่ตนสงสัย และมีปัญหาเกี่ยวกับความเชื่อ ข้อปฏิบัติทางพุทธศาสนาและให้นิสิตเขียนปัญหาของตนในกระดาษที่จัดไว้ให้ <p>2) ขั้นการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมคำถามจากนิสิต อาจารย์ตอบคำถาม 2-4 คำถาม - แบ่งนิสิตเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งถามคำถาม (จากคำถามนิสิต) อีกฝ่ายหนึ่งตอบคำถาม อาจารย์ผู้สอนตอบคำถามเสริม - ให้นิสิตจับคู่ มาหน้าห้องเรียนครั้งละ 2 คู่ คู่หนึ่งถามคำถาม อีกคู่หนึ่งตอบคำถาม สลับถามตอบ ให้ออกมาหน้าห้องเรียน ประมาณ 8 คู่ (4 ครั้ง) <p>3) ขั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์คัดเลือกคำถามยอดฮิต และตอบคำถาม และสรุปว่า ทุกๆ คำถาม ทุกปัญหาของชีวิตมนุษย์สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักธรรมทางพุทธศาสนา เพราะศาสนาเกิดขึ้นท่ามกลางปัญหาของมนุษย์ 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
16	สรุป ทบทวน แลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิด	2	<p>1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดมพลังสมอง ถามหลักธรรมที่สำคัญในพุทธศาสนามีอะไรบ้าง <p>2) ขั้นการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายความเชื่อมโยงหลักธรรมสำคัญเป็นการสรุปบทเรียน - ให้นิสิตเขียนแผนผังความคิด (mind mapping) ความเชื่อมโยงของหลักธรรมสำคัญ <p>3) ขั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปหลักธรรมสำคัญของพุทธศาสนา 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
17	สอบปลายภาค	2		อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

2.1 การวัดผล

วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	หมวดที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม	หมวดที่ 2 ด้านความรู้	หมวด ที่ 3 ด้าน ทักษะ ทาง ปัญญา	หมวดที่ 4 ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ	หมวดที่ 5 ด้านการ คิด วิเคราะห์ เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้ เทคโนโลยี	สัดส่วน ของการ ประเมินผล (%)
1.เข้าเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน และการส่งงานตรงเวลา	1-16	1.1,1.2			4.1,4.2		10
2.กิจกรรมสวดอิติปิโส 108 จบ 1 ครั้ง และร่วมกิจกรรมธรรมสัง្កจร หรือสวดอิติปิโสเพิ่มอีก 1 ครั้ง	1-16	1.1,1.2	2.1		4.1,4.2		20
3.งานรายบุคคลและงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย อภิปราย	1-16	1.1,1.2	2.1	3.1,3.3	4.1,4.2		20
4.สอบกลางภาค	8		2.1	3.1,3.3			25
5.สอบปลายภาค	17		2.1	3.1,3.3			25
รวม							100

2.2 การประเมินผล

ช่วงเกรด	เกรด
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C

55-59	D+
50-54	D
0-49	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน</p> <p>1. นาริรัตน์ รัทวิจิตรกุล, บังอร แถวโนนจิว, ธัชชัย จิตรนันท์, สุดารัตน์ ถนนแก้ว และประภัสสร บุขหมั่น. (2560). พุทธศาสนากับการดำรงชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์</p>
<p>2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นิสิตจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม</p> <p>1. นาริรัตน์ รัทวิจิตรกุล. (2555). ความรักและการเผชิญกับความผิดหวัง. (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.</p> <p>2. นาริรัตน์ รัทวิจิตรกุล. (2555). พุทธศาสนากับการดำเนินชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม: อภิชาติ การพิมพ์.</p> <p>3. สุวัฒน์ จันทรวงศ์. (2540). ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา. กรุงเทพฯ: สุภาพใจ.</p>
<p>3. เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นิสิตควรศึกษาเพิ่มเติม</p> <p>1. ชีพ ปุญญานุกาพ. (2539). พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราช วิทยาลัยฯ.</p> <p>2. สุรีย์ มีผลกิจ. (2550). คุณธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม ตามแนวพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: คอมพิวเตอร์.</p> <p>3. http://www.phuttha.com/พระสงฆ์/ความรู้เกี่ยวกับพระสงฆ์/พระวินัย</p>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>1. แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา</p> <p>2. การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน</p>
<p>2. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>1. การประเมินจากแบบสอบถาม การให้ความสนใจในชั้นเรียนจากผู้เรียน</p> <p>2. ผลการเรียนของผู้เรียน</p> <p>3. การสังเกตพฤติกรรมในการเรียนการสอน</p> <p>4. กรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย</p>
<p>3. การปรับปรุงการสอน</p> <p>1. การสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ผู้ร่วมสอนเรื่องผลการประเมินการเรียนของผู้เรียน และนำข้อสรุปจากการสนทนา มาปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชา การจัดกิจกรรม เกณฑ์การประเมิน การเข้าร่วมกิจกรรม มาปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป</p>

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

1. สันทนากลุ่มย่อยเพื่อสอบถามผู้เรียนหลังจากจบเนื้อหาในรายวิชา มีการตั้งคณะกรรมการโดยสำนักศึกษาทั่วไป ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

1. ปรับปรุงรายวิชาทุก 1 ปี หรือตามข้อเสนอแนะตามผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา